İstanbul İnovasyon Konseyi Çalıştay

Sonuç Raporu

innovate inistanbul

Avrupa'nın İnsan Odaklı
İnovasyon Hub'ı İstanbul

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İBA İstanbul Planlama Ajansı

İstanbul İnovasyon Konseyi'nin kuruluş sürecinde gerçekleştirilen ilk toplantı, 14 Nisan 2026 tarihinde İstanbul Planlama Ajansı koordinasyonunda ve İDEMA kolaylaştırıcılığında bir araya gelen girişimcilik ve inovasyon ağı paydaşlarının aktif katılımıyla tamamlanmıştır. Girişimciler, yatırımcılar, teknokent ve kuluçka merkezi temsilcileri, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcileri, girişim ağı paydaşları ve kamu kurumu yöneticilerinden oluşan katılımcı profiliyle İstanbul'un insan odaklı inovasyon potansiyelinin mevcut durumu, temel kırılganlıkları ve dönüşüm seçenekleri masaya yatırılmıştır. Bu rapor, söz konusu çalıştayda ortaya çıkan bulguları, sistemi kısıtlayan yapısal engeller ve katılımcılar tarafından ortaklaşa benimsenen öncelikli müdahale alanları ekseninde hazırlanmıştır.

Zorluklar ve Engeller

Çalıştay kapsamında yürütülen masa çalışmalarında, İstanbul'un insan odaklı bir inovasyon merkezi olarak konumlandırılmasının önünde duran yapısal engeller katılımcılar tarafından tespit edilmiştir. Bulgular bütüncül olarak değerlendirildiğinde, aşağıdaki temel zorluk alanları öne çıkmaktadır.

Koordinasyon Eksikliği ve Veri Altyapısı Boşluğu

İstanbul inovasyon ağının en belirgin kırılganlığı, aktörler arasındaki koordinasyon ve iletişim eksikliğidir. Girişimciler, yatırımcılar, kamu kurumları ve üniversiteler büyük ölçüde birbirinden bağımsız hareket etmekte; ortak bir iş birliği mekanizması bulunmamaktadır. Bu parçalı yapıyı derinleştiren bir diğer sorun ise güvenilir, güncel ve erişilebilir bir paydaş haritası ile veri altyapısının yokluğudur. Söz konusu eksiklik, aktörler arası eşleşme süreçlerini, mentorluk ağlarını ve stratejik karar alma süreçlerini olumsuz etkilemekte; potansiyelin hayata geçirilmesini ve kaynakların etkin kullanımını engellemektedir.

Finansmana ve Kaynak Erişimine İlişkin Yapısal Güçlükler

Özellikle erken aşama girişimler ve KOBİ'ler, mevcut hibe, teşvik ve finansman olanaklarına erişimde ciddi güçlükler yaşamaktadır. Söz konusu güçlükler, yalnızca kaynak yetersizliğinden değil; mevcut desteklere ilişkin farkındalık eksikliğinden ve doğru yatırımcıyla buluşmayı kolaylaştıracak yapısal mekanizmaların yokluğundan da kaynaklanmaktadır.

Girişimlerin Ölçeklenme ve Küreselleşme Kapasitesinin Sınırlılığı

İnovasyon ağı paydaşlarında kısa vadeli kazanımlara ve hızlı geri dönüşlere odaklanan bir anlayışın hâkim olduğu gözlemlenmektedir. İlk aşama destekler mevcut olmakla birlikte, girişimlerin ileri aşamalara taşınması ve küresel ölçekte büyümesi için gereken altyapı ve vizyon yeterince gelişmemiştir. Dil bariyeri ve uluslararası iş birliği kanallarının sınırlılığı da bu alandaki kritik engeller arasında yer almaktadır.

İnovasyon Faaliyetlerinin Coğrafi ve Sosyal Eşitsizliği

İnovasyon faaliyetlerinin belirli merkezi lokasyonlarda yoğunlaşması, inovasyon ağının kapsayıcılığını zayıflatmaktadır. İlçe ölçeğinde erişilebilir inovasyon yapılarının yetersiz kalması, farklı sosyoekonomik kesimlerin ve coğrafi bölgelerin bu ağa dahil olmasını kısıtlamaktadır.

İstanbul'daki Dijital Altyapı ve Açık Veri Yetersizliği

İnternet erişiminde yaşanan hız ve maliyet sorunları, inovasyon faaliyetleri için gereken dijital altyapının yeterliliğini sorgulatmaktadır. Bunun yanı sıra İstanbul'a ilişkin kentsel verilerin kamuya açık, paylaşılabilir ve kullanılabilir biçimde sunulmaması, veri odaklı inovasyon yaklaşımlarının önünde yapısal bir engel oluşturmaktadır.

İnovasyon Okuryazarlığı ve Tanıtım Eksikliği

İnovasyon kavramının kamuoyunda yeterince anlaşılmadığı ve sıklıkla yalnızca girişimcilikle özdeşleştirildiği tespit edilmektedir. İnovasyon iş birliği ağında üretilen başarı hikayelerinin ve mevcut potansiyelin yeterince görünür kılınamaması da iletişim ve tanıtım boyutunda ele alınması gereken ayrı bir sorun alanı olarak öne çıkmaktadır.

Yaşam Koşulları ve Yetenek Kaybı

Yüksek yaşam maliyeti, ulaşım güçlükleri ve genel belirsizlik ortamı yetkin insan kaynağının İstanbul'da tutulmasını ve uluslararası yatırımcıların kente çekilmesini zorlaştırmaktadır. Nitelikli genç yeteneklerin yurt dışına yönelmesi, inovasyon ağının sürdürülebilirliği açısından yapısal bir risk olarak değerlendirilmektedir.

Öncelikli Müdahale Alanları ve Çözüm Önerileri

İnovasyon Konseyi kapsamında tespit edilen zorluk ve engellere yönelik olarak katılımcılar, bir dizi müdahale alanı ve çözüm önerisi geliştirmiştir. Aşağıdaki öncelikler, tüm masa çalışmalarının sonuçlarında en güçlü biçimde örtüşen yaklaşımları yansıtmaktadır.

Merkezi Paydaş Ağı Platformu ve Paydaş Haritasının Oluşturulması

Çalıştayın en güçlü uzlaşı noktasını, paydaş ağı aktörlerini bir arada görünür kılacak ve aralarındaki iletişimi, eşleşmeyi ve kaynak paylaşımını kolaylaştıracak yapısal bir mekanizmanın kurulması oluşturmaktadır. Bu mekanizmanın; girişimcileri, yatırımcıları, kamu kurumlarını ve destek kuruluşlarını kapsayan, kamu destekli ve sürdürülebilir bir dijital platform biçiminde hayata geçirilmesi önerilmektedir.

İnovasyon Merkezlerinin Kurulması ve Yaygınlaştırılması

İnovasyon faaliyetlerinin yalnızca merkezi lokasyonlarla sınırlı kalmaması için ilçe ölçeğinde erişilebilir ve kapsayıcı inovasyon mekânlarının oluşturulması öncelikli bir müdahale alanı olarak belirlenmiştir. Bu merkezlerin yalnızca çalışma alanı işlevi görmeyip; eğitim, mentorluk, finansmana erişim ve sosyal destek hizmetlerini bir arada sunan yaşayan yapılar olarak kurgulanması gerektiği vurgulanmıştır.

Girişimci-Yatırımcı Buluşma Mekanizmalarının Geliştirilmesi

Erken aşama girişimlerin doğru finansman kaynaklarına sistematik biçimde ulaşabilmesi için yapısal buluşma ortamlarının ve Kavram Kanıtı (Proof of Concept - PoC) iş birliği modellerinin geliştirilmesi önerilmektedir. Bu çerçevede yatırımcı beklentilerinin düzenli olarak güncellenmesi ve girişimci portföylerinin ilgili paydaşlarla paylaşılması da somut adımlar arasında yer almaktadır.

Küresel Görünürlük ve Uluslararası Konumlanma

İstanbul'un inovasyon kimliğinin uluslararası arenada güçlendirilmesi amacıyla markalaşmış etkinliklerin düzenlenmesi, stratejik PR çalışmalarının hayata geçirilmesi ve küresel yatırımcılarla ilişki kurulmasına zemin hazırlayacak yapıların oluşturulması önerilmektedir. Girişimlerin uluslararası iş birliği ve yatırım süreçlerine dahil edilmesini kolaylaştıracak destek mekanizmalarının geliştirilmesi de bu başlık altında ele alınmıştır.

Açık Veri ve Dijital Altyapının Güçlendirilmesi

İstanbul'a ilişkin kentsel inovasyon paydaş ağı verilerinin erişilebilir, paylaşılabilir ve birlikte üretilebilir hale getirilmesi, veri odaklı inovasyon yaklaşımlarının önündeki yapısal engellerin kaldırılması açısından kritik bir öncelik olarak değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda açık veri altyapısının geliştirilmesi ve veri kullanımının demokratikleştirilmesi temel hedefler arasında yer almaktadır.

Mevcut Programların Gözden Geçirilmesi ve Etki Değerlendirmesi

Bugüne kadar hayata geçirilmiş destek programları ve inovasyon girişimlerinin insan odaklı bir çerçevede yeniden değerlendirilmesi, etkilerinin ölçülmesi ve güncellenmesi gerekmektedir. Bu süreç, kaynakların daha verimli kullanılmasına ve yapılan çalışmalar paydaşların ihtiyaçlarıyla uyumlu hale getirilmesine katkı sağlayacaktır.

Öncelikli Aksiyon Alanları

Masa sonuçlarından çıkan çözüme yönelik aksiyonlar bütün katılımcıların oylaması ile seçilmiştir. Öne çıkan 3 başlık şunlardır:

Uluslararası İstanbul İnovasyon Platformu Etkinlikleri

Paydaş Haritalama Çalışması

Etki Girişimciliği İnovasyon Bölgesi

Sonuç

Çalıştay, İstanbul inovasyon paydaş ağının temel aktörlerini bir araya getirerek tekrarlayan sorunları ortaklaşa tespit etme ve önceliklendirme imkânı sunmuştur. Koordinasyon eksikliği, finansmana erişim güçlükleri ve yetenek kaybı gibi birbirini besleyen yapısal engeller, bütüncül bir müdahale yaklaşımını zorunlu kılmaktadır. Uluslararası marka etkinlikleri, paydaş haritalama ve etki girişimciliği inovasyon bölgesi olarak belirlenen üç öncelikli aksiyon alanı, İstanbul İnovasyon Konseyi'nin kurumsallaşma sürecine sağlam bir zemin oluşturmaktadır. İstanbul Planlama Ajansı olarak İstanbul'un insan odaklı bir inovasyon merkezi haline gelmesi için gerekli adımların atılması için paydaşlarımız ile beraber çalışmalarımıza devam edeceğimizi taahhüt ederiz.

innovate inistanbul

Avrupa'nın İnsan Odaklı
İnovasyon Hub'ı İstanbul

Umut BURADA

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İMAR VE ŞEHİRCİLİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İBA İstanbul Planlama Ajansı

İSTANBUL PLAN 2050

IDEMA GLOBAL PARTNERS